

HalloHanze

Bolsward

Deventer

Doesburg

Elburg

Groningen

Harderwijk

Hasselt

Hatterm

Kampen

Maasbommel

Oldenzaal

Ommen

Rijssen

Roermond

Stavoren

Tiel

Venlo

Zutphen

Zwolle

5e jaargang nummer 8

November 2022

Hanzedag in Neuss geeft **nieuwe energie**

In een mix van lezingen, expositie en verkoopbeurs probeert de ANTIQfair een vaste plaats op de agenda te krijgen. Hanze Harry Webers hoopt dat de beurs net zo'n faam zal krijgen als de Deventer Boekenmarkt, het Dickens Festival en Deventer op Stelten.

"De TEFAF begon in 1975

klein in de Maastrichtse Eurohal en groeide uit tot de internationale topbeurs TEFAF. De ANTIQfair profileert zich als een middenbeurs – ergens tussen top en brocante. Zeg maar tot de 200.000 euro. En misschien soms wat daarboven."

De plek van de in augustus 2022 voor de eerst keer gehouden ANTIQfair is de in 1967 voor een gulden aan de gemeente Deventer verkochte Bergkerk. Nu is de Nicolaaskerk een geliefd trefpunt van musici en kunstenaars, in de jaren zestig rijp voor de sloop. Sinds de kerk in 2016 goede klimaatbeheersing kreeg, is het gebouw geschikt voor grote tentoonstellingen en beurzen. De exploitatie is van de VVV Deventer in

handen gekomen van organisator dEVENTer. Ook zonder evenementen is de Bergkerk een bezoek meer dan waard. De Romaanse kruisbasiliek werd in de twaalfde eeuw gebouwd door Norbertijnen uit klooster Varlar bij Coesfeld – niet ver over de grens

in het Münsterland. De kloosterlingen wilden graag een graantje meepikken van de snel tot bloei gekomen Hanzestad Deventer. In 1206 werd de kerk ingewijd door de bisschop van het verre handelspartner Riga. Patroon? Goedheiligman

Sint Nicolaas natuurlijk, de beschermheilige van de schippers.

De eerste ANTIQfair liet Chinese grafvondsten uit de tiende eeuw zien, kostbare Russische iconen en schilderwerk uit de zeventiende eeuw. Even verderop sprongen de onnavolgbare Anton Heyboer, meesterdrukker Ben Joosten en fotograaf Gijs Dragt in het oog. De lezingen gingen van Hanze tot Zijderoute.

Eerste ANTIQfair jaagt op faam topevenement

Colofon

HalloHanze richt zich op actieve Nederlandse Hanzegangers uit bestuur, cultuur, bedrijfsleven en onderwijs.

De uitgave verschijnt sinds 2019 twee keer per jaar.

HalloHanze is mede mogelijk dankzij de Nederlandse Hanzesteden.

Redactie:

Natasja Leoné en Theo Leoné

Vormgeving en DTP:

Hans Brand

Reacties en bijdragen aan HalloHanze zijn van harte welkom. Stuur ze op naar: HalloHanze@theoleone.nl

Hanzejaar 2023 voor Zwolle halte naar Europese hoofdstad

Zwolle maakt van 2023 met hart en ziel een Hanzejaar. Het thema Hanze Connectie wordt opgepakt om ook op de langere termijn cultuur en toerisme aan zich te binden. Dat brengt geld in het laatje, bevordert de bewonerstrots en zorgt voor sociale cohesie. De stad aan het Zwarte Water treft voorbereidingen om het grote publiek drie hotspots voor te bereiden: Hartstad, Groeistad en Cultuurstad. Elk baken krijgt zijn eigen thema. Zo staat de ontmantelde energiefabriek IJsselcentrale voor New Energy for New Growth, nieuwe energie voor opnieuw groei. Het Academiehuis Grote Kerk werkt het thema uit Traditie in Transitie. Voor de Spoorzone hebben de initiatiefnemers in petto: Cultuur Voorstation. Na Utrecht heeft geen enkele stad in Nederland zo veel treinverbindingen. De Zwollenaren worden opgeroepen met aanvullende plannen te komen. De gemeente heeft daarvoor de subsidiepot Hanzejaar 2023 geopend. Het gemeentebestuur ziet Hanzejaar 2023 als opstap om in de toekomst nog krachtiger uit te pakken. Zwolle wil zich in 2033 graag laten zien als Culturele Hoofdstad van Europa en heeft zich daar dan ook voor kandidaat gesteld.

Paradepaard in de kerk van Nicolaas.

WERKGROEP DUURZAME HANZE

Tijdens de Hanzedag in Neuss is tijdens de vergadering van de afgevaardigden besloten een werkgroep Duurzame Hanze op te richten. Het initiatief komt van de steden Deventer en Osnabrück. e werkgroep zal bijeenkomsten organiseren waarin de deelnemers interactief van elkaar kunnen leren, volgens de methode Peer-Learnings. Achtergrond is het besluit in 2015 van alle lidstaten van de Verenigde Naties om in een gemeenschappelijke agenda tot 2030 te komen tot duurzame ontwikkeling. Kern vormen zeventien concrete doelen ten aanzien van onder andere economie, ecologie en de sociale omstandigheden. Bij het realiseren van de doelen spelen de gemeenten een belangrijke rol. Volgens mede-initiatiefnemer Cornelia Pabst uit Osnabrück kunnen de steden veel van elkaar leren. "Alleen in dialoog zijn de wereldwijde doelen van de Agenda 2030 te bereiken."

BRUGGE ZOEKT REVANCHE MET NIEUWE HANZEDAG

Brugge wil zo snel als mogelijk een Internationale Hanzedag organiseren. De West-Vlaamse stad weet dat tot 2037 de dagen al vergeven zijn. Mocht een plaats uitvallen dan komen de Belgen graag eerder aan de beurt.

Brugge behoorde niet echt bij de Hanze maar vervulde de rol van stapelplaats met belangrijke kantoren. In het netwerk van de Hanze hadden Londen (Engeland), Bergen (Noorwegen) en Novgorod (Rusland) eenzelfde rol.

In 2002 vond de Internationale Hanzedag al een keer plaats in Brugge. Niet geheel tot tevredenheid van de Hanzeaten elders in Europa. Gemakshalve hadden de Bruggenaren de Hanzedag geïntegreerd in de aandacht die de stad in 2002 kreeg als Culturele Hoofdstad van Europa. Daardoor verdween publiekstrekker Hanzemarkt weinig zichtbaar naar de Hallen. Die fout willen de Vlamingen niet opnieuw maken. Bovendien: sinds vorig jaar kent de Nieuwe Hanze steden alleen nog Hanzedagen toe als het evenement niet gecombineerd wordt met andere feestelijkheden. In Vlaanderen is het besef doorgedrongen dat de Internationale Hanzedagen op eigen kracht – afhankelijk van de regio – 200.000 tot 700.000 bezoekers trekken.

Bort Koelewijn spreekt zijn gehoor toe.

Sokken van burgervader Peter Sniijders.

Bort Koelewijn vrolijk

Hanzeheld op sokken

Bort Koelewijn is bij de aftrap van de Hanzedag in Neuss uitgeroepen tot Hanzeheld. De montere bestuurder was van 2004 tot 2021 burgemeester van twee Hanzesteden. Tot 2007 van Rijssen - Holten. Daarna kwam twaalf jaar Kampen aan de beurt. In 2017 fungeerde de stad aan de IJssel als gastheer van Hanzedagen die 225.000 bezoekers trokken. In 2019 te Pskov trad Koelewijn toe tot het presidium van de Internationale Hanze. Die functie droeg hij in Neuss over aan burgemeester Peter Sniijders van Zwolle. De blauwvinger verraste zijn collega in Neuss met een paar Hanzesokken. Eerder had de eerste burger van Deventer, Ron König, Koelewijn een Hanzehemd aangeboden. Wat Koelewijn vrolijk maakte tot een Hanzeheld op sokken. Enkele jaren geleden ontving hij al Hanzeklompen. Oud-burgemeester Koelewijn is teruggekeerd naar zijn geboorteplaats Bunschoten en pakt sinds zijn pensionering studies op. Burgemeester Ron König van Deventer neemt de zetel van de Zwolse locoburgemeester René de Heer in de Kommission over. Zodat Nederland twee toppositities behoudt in de hoogste bestuursorganen van de Nieuwe Hanze.

Jongeren op de eerste rij.

Openingsconcert in Rennbahnpark

Allemaal op naar het Rennbahnpark. Daar werd 26 mei de 42-ste internationale Hanzedag geopend. Gastheer Neuss had al eerder met het bijtje gehakt. Ook in 1984 vond de Hanzedag plaats in de oude stad waar het riviertje de Erft zijn water loost in de Rijn. Neuss koos voor een klassieke opening met

een concert van de Duitse Kameracademie. De dirigeerstok was in handen van Christoph Koncz. Burgemeester Reiner Breuer (met ambtsketting) en Jan Lindenau (Hanzevoorman en burgemeester van Lübeck) zwaaiden elkaar alle lof toe en bezongen de kracht van het Hanzeverbond. De Nieuwe Hanze is

met bijna tweehonderd deelnemers toch mooi de grootste stedenbond van de wereld. De samenwerking reikt van IJsland (met Stykkisholmur en Hafnarfjörður als verrassende Hanzesteden) tot in Frankrijk La Rochelle en twaalf dit keer onwelkome steden in Rusland. In de geest van de Hanze wensen de

burgemeesters dat de individuele contacten met de Russische Hanzeaten zo goed mogelijk in stand blijven. Praatmeester van de bijeenkomst was de in het Rijnland populaire cabaretier Wolfram Kons. De woordenstroom werd voor slechthorenden ondertiteld in gebarentaal.

Edith de Jong pronkt kunstig met eigen veren

Edith de Jong verraste in een donkere mantel waaruit, als bij een pauw, veren staken. Nou ja veren, om precies te zijn linten, in cultuurcentrum Alte Post. De kunstenaar riep in een performance de mensen op haar te verlossen van de linten en met elkaar in discussie te gaan. Want op iedere veer - pardon lint - stond een andere tekst. Zo en niet anders werd de kunstenaar van de Dijkpoort in Hattem de spil van een kunstzinnige beweging die steeds grotere cirkels trok. Geheel volgens de uitdaging die HANSEartWORKS aan de uit alle windstreken naar Neuss afgereisde kunstenaars gesteld had. Bedenk een performance en laat wat van je scheppingen zien.

Twaalf steden stuurden kunstenaars naar HANSEartWORKS 2022. De inzendingen droegen eigenwijze titels zoals "Konfetti im Kopf", "De toekomst bestaat niet" en "vloeibare zondebok". Edith de Jong was de enige Nederlandse deelnemer.

Edith de Jong in zwarte mantel met linten.

Muziek en dans als genot voor oor en oog.

De Malefikanten uit Stade brachten Traurige Knoten ten gehore, treurende knopen.

Laat mij maar bellen blazen.

De stand van de Nederlandse Hanzesteden.

Kraakverse wafel met warme stroop

Weer een klant gewonnen.

Niels van Til (1973) is een inspirerende bakker. Op de middelbare school al bakte hij honderden oliebolletjes voor goede doelen. Op de Hanze Hogeschool in Groningen bekwaamde hij zich verder in het vak. En ontdekte bij Food en Business zijn roeping om mensen via hun smaakpapillen gelukkig te maken. Vanaf 2012 is Niels zelfstandig ondernemer. Tot zijn concept behoort het bezoeken van evenementen en partijen met zijn mobiele bakkerij, een bakkar met rustieke uitstraling. Op de Hanzedag in Neuss stonden voor de bakker uit Zwolle al snel lange rijen. Hmm, kraakverse wafels met warme stroop. Meer weten? Zie: bakkenmetniels.nl

Lied van Neuss

Neuss wird sind so froh um hier zu sein,
Neuss die schöne Stadt bei uns am Rhein.
Händler sind nach Hier gekommen,
Alle sind wir hier zu Gast.

Neuss die alte Stadt die alles hat.
Zweitausend Jahr jung und noch vital.
Das Obertor, Skihalle und das Zentrum.
Vergessen Sie auch nicht die Kathedrale.

Neuss wird sind so froh um hier zu sein,
Neuss die schöne Stadt bei uns am Rhein.
Händler sind nach Hier gekommen,
Alle sind wir hier zu Gast.

Wir wünschen allen Bürgern nur das Beste.
Das alle Wünsche in Erfüllung gehen.
Wir Sänger mochten ihnen gerne danken.
Zusammen singen wir darum dies Lied.

Neuss wird sind so froh um hier zu sein,
Neuss die schöne Stadt bei uns am Rhein.
Händler sind nach Hier gekommen,
Alle sind wir hier zu Gast.

In de wacht voor een zangbeurt op de bühne.

Niet te missen op Hanzedagen:

de Deventer Hanzezangers

Waar de Deventer Hanzezangers opduiken stromen de mensen toe en krijgt de gezelligheid nieuwe dimensies. Iedere Hanzedag opnieuw presenteren de zangers een lied dat speciaal geschreven is voor de stad waar de Hanzezangers dat jaar te gast

zijn. Zwervend door de stad zingen de zangers lied na lied. Hetgeen de roodhemden dorstig maakt. De kelen dienen gesmeerd. Geen enkele bühne of straathoek wordt door de Hanzezangers uit Deventer overgeslagen.

RUSSEN SLUITEN ZICH UIT

Oorlog in Hanzeland. Ver weg en toch zo dichtbij. Novgorod en Pskov zijn niet welkom. Terwijl de kracht van de Hanze toch is samenwerking. Over alle grenzen heen. Over bijna - alle grenzen heen. Met de brute aanval op het soevereine land Oekraïne is Moskou te ver gegaan. Daarom in 2022 in Neuss geen Russische maar wel Oekraïense vlaggen en uitingen van solidariteit. Terwijl in het land van Volodymyr Zelensky geen Hanzestad te vinden is. Vladimir Putin was in 2019 beschermheer van de Hanzedag in Pskov.

Even bijkomen na gedane zangarbeid.

Ron König is in de Kommission voortaan het gezicht van de Nederlandse Hanzesteden. De burgemeester van Deventer neemt die rol over van René de Heer, tot juni 2022 locoburgemeester van Zwolle.

"Twee keer ben ik bij de Kommission geweest, in Pskov en Neuss. Van negen tot twee wordt een vergadering van 28 punten afgewerkt. Je hoort veel statements en weinig concrete vragen. Heel iets anders dan de concrete vergaderingen zoals wij die in Nederland gewend zijn. Al heb ik begrepen dat het vergaderen al een stuk beter gaat dan vroeger." Ron König (Doesburg, 1964) keerde na zijn studie politicologie in Amsterdam snel terug naar de boorden van de IJssel. Vanuit Arnhem en Velp gaf hij aan vooral overheden organisatie-advies op de gebieden milieu, veiligheid en crisisbeheersing. Hetgeen in 2010 een goede basis bleek voor een overstap naar het publieke terrein. Van wethouder in Rheden en Arnhem werd König in 2018 waarnemend en een jaar later kroonbenoemde burgemeester van Deventer.

OUDE ZOOI

"Tussen mijn geboortestad Doesburg en Deventer zie ik veel overeenkomsten. Ik groeide op in een plaats waar in de jaren zeventig de binnenstad flink in verval was. Het gemeentebestuur wilde de oude zooi platgooien. Gelukkig was daar geen geld voor. Zou de monumentenzorg tien jaar later zijn opgekomen dan hadden Doesburg en Deventer er heel anders hebben uitgezien." De twee steden waren beide garnizoensstad, hadden in Thomassen & Drijver een blikfabriek en stonden te boek als straatarm - veroordeeld tot artikel 12. Naast

"Zou de monumentenzorg tien jaar later zijn opgekomen dan hadden steden als Doesburg en Deventer een heel andere binnenstad gehad."

Denken aan volgende generatie past goed bij mentaliteit Hanze

de Molukse gemeenschap ontstond een aanzienlijke Turkse gemeenschap. Een andere overeenkomst: de ligging aan de IJssel, de mooiste rivier van Nederland.

MENTALITEIT

"Als je eenmaal in Deventer bent wil je niet meer weg. Ik ken de mentaliteit en voel me daar wel bij. Het Rijnlandse denken zit sterk in het DNA van deze streek. Meer

denken aan de volgende generatie dan alleen aan geld of korte termijnwinst. Dat past wel bij mij. Sluit ook goed aan bij de mentaliteit van de Hanze om elkaar te helpen."

Burgemeester König geniet van zijn prachtige oude binnenstad en het omringende platteland. Roemt de eigenwijsheid van de inwoners die trots zijn op hun stad. Noemt Deventer op Stelten, de grote boekenmarkt en het Dickensfestijn.

"Onze stad en de dorpen hebben veel

culturele evenementen. De mensen maken graag samen plezier. Tot de parels van Deventer rekent König voetbalclub Go Ahead. "Het stadion ligt midden in een levendige woonwijk. Als je ziet welke energie vrij komt en hoe 10.000 fans elkaar gek maken. Prachtig."

INTERNATIONAAL KARAKTER

Trots is König ook op de veertig ngo's in zijn stad, de internationaal georiënteerde niet-gouvernementele organisaties. Een accent ligt dankzij de inmiddels verdwenen Tropische Landbouwschool op de Afrikaanse landen. Banden bestaan met landen

als Oeganda en Roemenië. "Deventer heeft echt een internationaal karakter. We koesteren de omgangsvormen. Hebben iets voor elkaar over. Dan zit je op het spoor van de Hanze. Deventer is ook een sheltercity. Eens per jaar komt een activist voor de mensenrechten naar onze stad om uit de hitte van de strijd drie maanden tot rust te komen. Vaak komen ze uit Zuid-Amerika. De laatste keer kwam een activist uit de Palestijnse gebieden. Zo iemand geeft dan bijvoorbeeld lezingen en colleges aan Hogeschool Saxion. De activisten worden niet opgevangen door de gemeente maar door de gemeenschap. Wel ondersteunt de

gemeente dit soort initiatieven." Ron König prijst de Nieuwe Hanze als een plek van ontmoeting. "De komende twee Hanzedagen zijn in Polen, in Torun en Gdansk. De verbinding aangaan kan helpen in tijden van spanningen. Het is van belang elkaar te blijven ontmoeten. Jammer genoeg lukt dat nu niet met de Russen. Zou wel mooi zijn uit de gedachte te de-escaleren. Hoe vrij is een Russische stad van zijn nationale overheid? Op de Hanzedag 2019 in Pskov kreeg iedereen een speciale begeleider en bleven veiligheidshalve onze telefoons thuis."

ARNHEM VOELT VOORAL OORLOGSPIJN

Burgemeester Ron König van Deventer is kenner van de IJsselstreek. Werkte in Arnhem en Rheden als wethouder, groeide op in Doesburg. Zag kaalslag en koestert gebouwen met historie. König is behalve bestuurder van de Kommission van de Nieuwe Hanze, voorzitter van de stichtingen Vrienden van Middachten en Nederland Monumentenland. Pas als wethouder in 2017 te gast op de Hanzedagen in Kampen begreep hij dat ook Arnhem een Hanzestad is. Een belangrijke nog wel, "Arnhem heeft veel oorlogsschade geleden. De meeste kaalslag echter veroorzaakten de naoorlogse gemeentebesturen. Arnhem moest mee in de vaart der volkeren. Door de oorlog stond de stad negen maanden leeg. De oorlogsgeschiedenis is in Arnhem veel meer voelbaar dan de historie als Hanzestad."

Stad met sfeer van de Hanze.

Drie hartstikke informatieve en gezellige dagen. Met jeugd van over heel Europa. Nooit te vergeten de Hanzedagen in Neuss.

Eenmaal aangekomen bij hotelboot Calypso dichtbij de Greyhound Pier 1, pakten wij onze spullen uit in onze kamer.

Sophie en ik hadden de laatste kamer in de gang, waardoor wij een prachtig uitzicht hadden op de brug bij het industrieterrein. Lang hebben wij echter niet om dit uitzicht te bewonderen, want we moeten al gelijk bij de eerste formele gelegenheid

van het weekend zijn: de oud-burgemeester van Kampen die het stokje overdraagt aan de burgemeester van Zwolle als voorzitter van de commissie, de Kommission. Daar moeten alle Nederlandse delegaten bij zijn.

PARADE

Daarna zijn alle delegaten gaan eten in de Rathaus van Neuss, waar er een buffet voor ons klaarstond. Hier begon het kennismaken met de delegaten uit andere landen. De volgende activiteit was de openingsparade van de Hanzedagen, waarbij alle delegaten, burgemeesters en ambtenaren meeliepen met hun eigen stad. Dit was het einde van de activiteiten van de eerste dag, hierna was er alleen maar vrije tijd. Wij gaan lekker rondstruinen in Neuss tot diep in de nacht. De tweede dag begon met een heerlijk ontbijt vergezeld door een toast van de burgemeester van Neuss. Hier splitste de groep delegaten in twee delen, groep A en groep B. Sophie en ik waren

deel van groep B, samen met een paar andere Nederlanders, de Zweden, de Finnen, een paar Polen en een paar Duitsers.

OLIEFABRIEK

Groep B ging op de tweede dag naar een oliefabriek aan de haven tegenover de hotelboot. Deze fabriek, OL & Sels produceert biologische producten gebaseerd op verschillende soorten zaden als Lijnzaad. Hier pakten ze het restproduct van een deel van

door een plaatselijke band genaamd The Tips, hierna is er een hele groep door de festiviteiten in het centrum gelopen. Uiteindelijk belandde deze groep op het sundeck, waar er met volle passie Weerwolven van Wakkerdam werd gespeeld.

RAFTEN OP RIJN

Na weer een heerlijk ontbijt, deze keer bij de plaatselijke bakkerij, gingen wij ons klaarmaken voor onze tweede activiteit, het raften op de Rijn.

Uiteindelijk zijn we met zijn veertien 10 kilometer vanaf Neuss naar Düsseldorf

geraft, over de Rijn. Het duurde wel 2 tot 3 uur, maar het was een harstikke avontuurlijke ervaring. Na even vrij te hebben om bij te komen van ons raftingavontuur, werden we opgeroepen naar het kiezen van de nieuwe raad van de Jeugdhanze. In deze vergadering werden ook dingen besproken zoals de Hanze fietsroute, langs meerdere Hanzesteden in Duitsland en Nederland, en bijvoorbeeld ook het hanzeboek, een informatief verhaal over de Hanzedagen, om zo de Hanze aantrekkelijker te maken voor een jongere demografie. Na deze vergadering genieten we van een paar vrije uren. Na de vergadering genieten we van het afsluitende Hanzefestival.

Groot feest met oliefabriek, Rijnraften en vergaderen

het proces om de zaden in olie te veranderen en verkopen of gebruiken dat product zelf om allerlei verschillende dingen te creëren, zoals biobrandstof, diervoeder en verschillende kookoliën. Aan het einde van de rondleiding kregen wij allemaal een fles olie mee en aten we gezamenlijk lunch voordat we naar de tweede fabriek, naast de eerste fabriek liepen. Hier werden er grote machines gemaakt om bijvoorbeeld insecten voor biologische diervoeding te vermalen. Het was geen grote fabriek zoals de oliefabriek, maar er werd groots werk verricht. Daarna was er pas 's avonds weer een activiteit, namelijk concert gegeven

De Jeugdhanze vergadert.

Martine en Mika vol plannen

De Hanzedagen in Neuss waren niet alleen gezelligheid en plezier, er moest ook aandacht worden besteed aan serieuze zaken. Een van die zaken was het kiezen van een nieuw commissiebestuur. Dit werd gedaan tijdens de "Vergadering van Gedelegeerden". Hier mochten alle steden stemmen op 5 nieuwe commissieleden. 76 leden uit 32 steden gaven hun stem en uiteindelijk kregen wij, Martine en Mika, de eervolle taak om plaats te nemen in de commissie.

We stellen ons graag voor en maken van de gelegenheid gebruik om onze plannen voor de komende jaren voor de YouthHansa te delen.

Ik ben Mika Pater (19) en kom uit Deventer. De Hanzedagen in Neuss waren mijn eerste en daar werd ik zo overtuigd over het Hanze idee dat ik me gelijk beschikbaar stelde om lid te worden van de commissie, zodat ik een grotere bijdrage kan leveren aan deze geweldige organisatie. We hebben er al vaker overgesproken maar, naast dat de Internationale Hanzedagen dienen als een platform waarop jongeren ervaringen van eigen projecten kunnen uitwisselen en gezamenlijk internationale plannen kunnen bedenken, willen wij graag meer regionale netwerken zien. We hebben inmiddels meerdere groepen in Duitsland en de Nederlandse jeugd Hanze die steeds actiever wordt. Zo zijn de Duitse en Nederlandse jeugd delegaties afgelopen maand bijeengekomen in Harderwijk tijdens de "Vrede van Harderwijk". Naast dat het natuurlijk erg leuk was om elkaar weer te zien, zijn wij deze dagen bezig geweest met "diversity, solidarity, freedom and tolerance", belangrijke waarden die momenteel erg actueel zijn.

Ik ben Martine Soepenbergh (23) en ik mag vanaf 2015 mee als delegatie lid van Ommen en Zwolle. Tijdens de hanzedagen heb ik zelf kunnen zien en meemaken wat de YouthHansa inhoudt en waar zij voor staan en wat voor mooie vriendschappen en connecties je kan overhouden aan deze internationale bijeenkomsten en samenwerkingen. Daarnaast ben ik momenteel bezig met mijn master gezondheids-wetenschappen.

Tijdens deze dagen zijn er goede gesprekken geweest met elkaar en zijn er vervolgplannen opgezet om te kijken of zulke bijeenkomsten vaker mogelijk zijn. Met deze regionale groepen willen wij verbindingen creëren met de Hansa en je eigen regio, buiten de jaarlijkse bijeenkomsten tijdens de Internationale Hanzedagen. Daarnaast zijn wij als commissie bezig met de zichtbaarheid van de YouthHansa. Wij onze zichtbaarheid vergroten bij zowel de Hansa als externe (jeugd) organisaties om zo nog meer samenwerkingen aan te gaan. Met deze samenwerkingen kunnen wij als jongeren met verschillende culturele achtergronden, ons inzetten voor projecten gericht op duurzame ontwikkelingen, internationale relaties en culturele bewustwording. Een eerste stap hiervoor is het ontwikkelen van een logo en een huisstijl. Hiermee hopen wij meer eenheid te creëren en onze eigen identiteit te ontwikkelen binnen "Die Hansa". Wanneer het logo af is zullen wij deze natuurlijk onthullen op de website en onze sociale mediakanalen. Een laatste ontwikkeling waar wij sinds de hanzedagen in Neuss mee bezig zijn is duurzaamheid. Namens de commissie zijn Muriel en Martine aangesloten bij de werkgroep die zich hierop richt binnen de Hansa. Daarnaast zijn wij bezig met een voorstel om duurzame onderwerpen beter te laten integreren in het programma van de YouthHansa tijdens de hanzedagen en alle andere activiteiten georganiseerd voor jeugd.

In holst van nacht vuur op de loer

Sjioe, sjioe, sjioe. Brandalarm! Heeft een vervelende klier rook in de brandmelder geblazen? Neuss is nog pikdonker. De klok wijst 4.45 uur. Korte nacht. Sjioe, sjioe, sjioe. Dan toch maar het bed uit. Even kijken op de gang. Het gestommel neemt toe.
"Nee, niet met de lift", hoor ik. Je zult bij brand maar vast komen te zitten. Geschrokken maken groepjes haast richting de trap. Snel. Weet iemand wat aan de hand is? Sjioe, sjioe, sjioe.
Duidelijk, brandalarm neem je serieus. Geen vuur te zien, geen rook ook. Gelukkig. Eerst snel aankleden. Jas mee, schoenen aan. Nog iets vergeten? Al wat waardevol is gaat in de rugzak.
De drukte op de gang neemt inmiddels toe. Geen paniek. Stevige passen, niemand slentert. Heel de etage neemt de twee trappen af naar de uitgang. Het geroezemoes suist als een vlucht bijen. Heeft iemand iets bijzonders gezien?
De eerste brandweerauto arriveert verrassend vlot bij het B&B Hotel. De waardering is nog niet onder woorden gebracht of het tweede rode voertuig komt aangesneld. Sjioe, sjioe, sjioe. Het alarm houdt aan. Ook de politie is snel ter plekke.
De vroegkomers onder de brandweermannen beginnen vastberaden hun inspectie. Zoeken systematisch naar de bron van het onheil, verklaren met geduld de een na de andere verdieping veilig. De iets later aangekomen spuitgasten van brandweerwagen nummer drie blijven in reserve.
Wachten op wat komen gaat.
Honderd hotelgasten drementen voor het gebouw. Sommigen blauwbekken van de kou, een vol uur lang. Daar staan ze dan, zonder jas en op blote voeten. Ook bij brand is haast zelden goed. Geen paniek, tel tot tien. Beoordeel de situatie en handel. Liefst met schoenen aan de voeten en een jas tegen de kou. Het hotel vol Hanzegangers in Neuss kwam met 29 mei 2022 met de schrik vrij.

Jeugd overnacht in witte hotelboot

Tussen feestgedruis en sjofele havengebouwen ligt hotelboot Calypso. Wat een prachtig onderkomen voor de deelnemers

aan de Jeugdhanze. Geen klachten over de hutten, geen gemor over de maaltijden. Op het kabbelende water van

Hafenbekken 1 een en al veelalige gezelligheid en onverwachte ontmoetingen. Af en toe komt een begeleidende

leraar goedgehumt de trap af om een kijkje te nemen.

Leerlingen uit vijf Hanzesteden werken in een Erasmus+project samen aan de verhalenbundel Hanselinks. De jongeren komen uit Harderwijk, Emmerich, Lübeck, Kaunas en Gdansk. In de Hanse-novel schrijven de leerlingen een verhaal dat speelt in de eigen stad in de Hanzetijd.

Vorig jaar mei hebben de leerlingen uit de vijf steden in Nederland, Duitsland, Polen en Litouwen samen in Emmerich aan het boek gewerkt. In september werkten leerlingen uit Emmerich en Lübeck in Harderwijk verder aan het karwei. Plan is om het boek in maart 2023 te Gdansk te presenteren. In het gedrukte boek zullen alle verhalen in de talen van de deelnemende steden staan. Online zijn de verhalen ook in de andere talen te lezen via een QR-code.

Hanzeboek zorgt voor verbinding jongeren

De presentatie de Raadszaal van het Harderwijkse Stadhuis. Vertellen in groepjes.

Door: Marieke Westerhout

Vier van de Harderwijkse medewerkers aan het Hanzeboek, Tom, Noa, Talitha en Anne, blikken terug op de uitwisseling in Harderwijk.

Nieuwe vriendschappen

Talitha Voerman (13 jaar): "Op dinsdag hebben we aan ons boek gewerkt. 's Morgens zaten we samen in groepjes met leerlingen uit elke stad.

We vertelden elkaar waar onze verhalen over gingen en bedachten vervolgens hoe we onze verhalen met elkaar kunnen verbinden. Na deze

werksessies aten we broodjes kroket en daarna hadden we een zoom meeting met de leerlingen in Polen. In de middag zijn we naar het stadsmuseum geweest. Ook hebben wij, de Nederlandse leerlingen, een rondleiding gegeven door Harderwijk.

Ik vond het een leuke dag! Vooral de rondleiding door de stad vond ik leuk. Ook het avondeten, pizza op school, was heel lekker! Ik vond het ook erg leuk om met de Duitse leerlingen te praten en nieuwe vriendschappen te sluiten."

Hanzepaardje Harderwijk

Tom de Jonge (14 jaar): "Op de tweede dag van de uitwisseling zijn we met zijn allen Harderwijk ingegaan. Eerst hebben we een rondleiding door het stadsmuseum gehad. We hebben daar veel geleerd over belangrijke gebeurtenissen in de Harderwijkse geschiedenis; zoals de grote stadsbrand in 1503, de Hanze in Harderwijk en de Vrede van Harderwijk. Later die dag zijn we verder de stad in gegaan. De leerlingen van Harderwijk hadden in de loop van de dagen daarvoor een rondleiding voorbereid met een aantal

plekken die heel belangrijk waren voor de geschiedenis van de Harderwijkse hanze. Zo was er het beeldje van het Hanzepaardje van Harderwijk, het symbool voor de Hanze van Harderwijk. Ook hebben we wat verteld over de Zuiderzee, die in de middeleeuwen belangrijk was voor de handel, maar die nu door de Afsluitdijk niet meer bestaat.

Ik vond het een leuke manier om elkaar en de stad beter te leren kennen. Als iemand die uit Harderwijk komt dacht ik dat ik al heel veel wist. Als je dan gaat zoeken naar informatie voor die rondleiding, kom je er al heel snel achter dat je helemaal niet zoveel wist over de geschiedenis. Dat was wel heel interessant. Lekker vroeg in Zwolle

Anne van Triest (14 jaar): "Op woensdag hebben we een bezoekje gebracht aan de Hanzestad Zwolle. We moesten lekker vroeg op het station zijn, zodat we veel van de stad konden zien. Nadat de trein was

aangekomen op het station kregen we een opdracht

uitgedeeld, de Hanseatic Photo challenge! Het was de bedoeling dat we de stad te zien kregen, iets leerden over het Hanzeverleden van de stad en een gezellige dag zouden hebben. Volgens mij zijn al deze dingen gelukt! Er waren vele taken die je moest vervullen in deze challenge. Sommige moeilijker dan de andere. Want een foto maken van een kerk lukt iedereen maar samen met voorbijgangers het Duitse volkslied zingen is toch wel iets lastiger.

Nadat we klaar waren met deze leuke challenge kregen we wat vrije tijd. Daarin kon je gaan shoppen, rustig door de stad wandelen of iets eten. Later zijn we met zijn allen naar het station gelopen en hebben we de trein terug genomen, naar het mooie Harderwijk!"

Vrede van Harderwijk
Noa Koopmans: "Vrede is iets waar iedereen naar verlangt, maar wat niet iedereen heeft. Op donderdag en vrijdag hadden we een speciaal project, waaraan niet alleen wij, de leerlingen uit Harderwijk en de

leerlingen uit Emmerich aan deelnamen, maar ook studenten uit andere hanzesteden; zoals Kampen en Elburg. Het project ging over de Vrede van Harderwijk. De Vrede van Harderwijk is een belangrijke gebeurtenis in de geschiedenis van onze Hanzestad; door een vredesdocument op te stellen, genaamd 'de Vrede van Harderwijk', werd het gewapend conflict tussen de Noord-Duitse

Hanzesteden beëindigd op 8 mei 1446. Ook hebben wij deze gebeurtenis in ons verhaal verwerkt. In het gemeentehuis van Harderwijk heb ik met met Loraine (uit Emmerich) en Nike (uit Lübeck) een presentatie gegeven over ons verhaal. Niet alleen verdiepten we ons in de Vrede van Harderwijk, maar ook in 'de vier V's'. Deze 'vier V's' hielden de vier dingen in; vrijheid, verbondenheid, verscheidenheid en verdraagzaamheid. We kregen een kunstles in Cultuurkust, onder leiding van Kim den Dulk; een kunstlerares. Uiteindelijk moesten we allemaal een kunstwerk maken van karton. We verdeelden ons allemaal in groepen, waarbij elk groepje één van de vier V's kreeg. Ik en mijn groepje kregen het woord 'verscheidenheid'. We maakten een mooi kunstwerk; een boom, waarbij de wortels van de boom groeiden vanuit een regenboog. Uit de boom kwamen vogels; die de vrijheid van verscheidenheid voorstelden. De boom zijn wij, mensen op aarde, die groeien vanwege het feit dat iedereen verschillend is. We leren hier veel van, met mensen omgaan die anders zijn dan onszelf. In het einde zijn wij de vogels, die hun eigen weg zoeken, met de eigenschappen van 'de Boom van Verscheidenheid'. Met dit project heb ik niet alleen over de Hanze zelf geleerd, maar ook over de mensen die eraan hebben deelgenomen. Ik vond het grappig om te zien dat ook Duitse en Nederlandse mensen verschillen van elkaar; ook al zijn het wat kleine verschillen. We leren veel van elkaar, van de verschillende culturen, van de verschillende meningen en persoonlijkheden; het maakt ons."

De deelnemers uit Emmerich en Harderwijk

De 43-ste internationale Hanzedag wordt van 22 tot en met 25 juni 2023 gehouden in de geboortestad van astronoom Copernicus (1473 -1543). De sterrenkundige woonde heel zijn jeugd in Torun en ging op achttienjarige leeftijd studeren in Krakau, destijds de hoofdstad van Polen. Copernicus bereedeneerde als eerste dat de zon niet om de aarde draait maar de aarde om de zon. Wie Hanzestad Torun bezoekt kan aan Copernicus niet voorbij. Zijn geboortehuis op nummer 17 aan de ulica Kopernica is ingericht als museum. Het pand is ten dele ingericht als koopmanshuis omdat de vader van de wetenschapper koopman was. De handelaar was tevens eigenaar van nummer 36 aan de markt. Laat dat nou het huis zijn waar Copernicus op 19 februari 1473 met meer dan alle waarschijnlijkheid ter wereld kwam. Torun (in het Nederlands: Thorn)

Hanzedag 2023 in stad van Copernicus

De rivier die Torun groot gemaakt heeft, de Wisla of Weichsel, wordt nog weinig bevaren. Het water is alleen geschikt voor schepen met een geringe diepgang.

verkreeg stadsrechten in 1233. De daardoor sterk toegenomen mogelijkheden om handel te drijven werkte als een magneet. De kooplieden kwamen dikwijls van vele honderden kilometer naar de stad en namen hun handelscontacten mee. Erg gunstig bleek de ligging op een kruising van landwegen in de met platte schepen goed bevaarbare rivier Wisla (Weichsel). Aan de rivier liggen de belangrijke steden

Krakau, Warschau en Gdansk. In 1280 trad Torun toe tot de Hanze. De grootste bloei bereikte Torun in de veertiende eeuw. Het netwerk van handelscontacten besloeg het gehele noorden en westen van Europa. De binnenstad van Torun staat sinds 1987 op de werelderfgoedlijst van de Unesco. De universiteitsplaats met bijna 200.000 inwoners heeft een levendig karakter vanwege de 30.000 studenten.

Torun heeft een levendige binnenstad vol monumenten.

Bijeen voor vrijheid, verbondenheid, verscheidenheid en verdraagzaamheid.

Jeugdhanze geeft nieuwe impuls:

Vrede van Harderwijk

Door: Fleur Timmer en Simone Dekker

Op 8 mei 1446 werd de Vrede van Harderwijk opgesteld om een einde te maken aan een vierjarig gewapend conflict tussen de Noord-Duitse Hanzesteden en de Hanzesteden van Holland, Zeeland, Friesland en Vlaanderen. Op donderdag 29 september en vrijdag 30 september kwamen ongeveer 40 jongeren van de Jeugdhanze uit Nederland en Duitsland bij elkaar om het Vredesdocument te vernieuwen in de vorm van kunst. Het evenement werd geopend in de raadzaal van de het Oude Stadhuis op de Markt. Hier werd het programma toegelicht en Abel Al Temimi legde uit wat de Vrede van Harderwijk inhoudt. Er zijn vier V's die horen bij de Vrede van Harderwijk. Dit zijn vrijheid, verbondenheid, verscheidenheid en verdraagzaamheid. Ook werd hier een presentatie gegeven over het Hanzeboek dat geschreven wordt door jongeren uit verschillende internationale Hanzesteden. Bij Cultuurkust stonden vier schildersdoeken klaar, die elk voor een V stonden. Kim, kunstdocente bij Cultuurkust, gaf ons een les

over kunst, de vier V's en legde ons de opdracht uit. Er waren vier groepen die elk een kunstwerk maakten bij één van de waardes. Iedereen moest bedenken wat de waarde voor hen betekende en daarover met karton en verf een kunstwerk maken. De samenwerking in de groepen ging heel erg goed en dat is ook terug te zien in het resultaat. In de avond gingen we eten in de Botterloods samen met Harm-Jan van Schaik, de burgemeester van Harderwijk. Het was leuk om bij te kletsen met de jongeren van de Hanze en om een rondleiding te krijgen door de Botterloods. Hierna maakten we een stadswandeling om Harderwijk te laten zien en hadden we de rest van de avond vrij. We sliepen bij Tsjerk Hiddes, een scoutinggebouw aan het water met een prachtig uitzicht over het Veluwemeer. Op vrijdag begonnen we de dag met suppen op het Veluwemeer. We hadden erg mooi weer en het was een leuk om een groepsactiviteit te doen. In de middag was het tijd om de kunstwerken te presenteren in de raadzaal. Rachid Hamdaoui, de voorzitter van de Jeugdhanze-commissie, opende de presentatie.

INTERNATIONALE HANZEDAG

De Internationale Hanzedag nieuwe stijl vindt plaats sinds 1980. De aftrap gaf Zwolle. In 2030 is de hoofdstad van Overijssel opnieuw aan de beurt. Na Neuss (2022) trekken de Hanzeaten twee jaar achtereen naar Polen. Eerst is Torun aan de beurt dan Gdansk. Zwolle staat voor 2030 op de agenda. Een jaar later volgt Harderwijk. Het schema voor de komende jaren:

- 2023 Torun (Polen)**
- 2024 Gdansk (Polen)**
- 2025 Visby (Zweden)**
- 2026 Stargard Szczinski (Polen)**
- 2027 Braunschweig (Duitsland)**
- 2028 Stralsund (Duitsland)**
- 2029 Wismar (Duitsland)**
- 2030 Zwolle (Nederland)**
- 2031 Harderwijk (Nederland)**

Daarna gaf Abel Al Temimi een indrukwekkende TED-talk over zijn reis vanuit Irak naar Nederland om ons te laten zien hoe bijzonder begrippen zijn die voor ons vanzelfsprekend zijn, zoals vrede en vrijheid. Toen was het tijd voor elk groepje om een toelichting te geven bij de kunstwerken. Iedereen had erg goed nagedacht over de betekenis van het kunstwerk en het was leuk om het proces van het creëren te horen. Het vernieuwen van de Vrede van Harderwijk is goed gelukt en het was leuk om de band tussen de jongeren van de Jeugdhanze sterker te maken.

Let op, dekselse putten

